

SOMOGY VÁRMEGYEI ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL

Ügyiratszám: SVMÖH/172-13/2023.

Somogy Vármegyei Önkormányzati Hivatal Jegyzőjének

13/2023. sz. utasítása

a Somogy Vármegyei Önkormányzat és Hivatala

SZÁMVITELI POLITIKÁJÁRÓL

Hatályos: 2023. szeptember 1. napjától

Figyelemmel a Somogy Vármegyei Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 7/2022. (XII. 7.) önkormányzati rendeletben (a továbbiakban: SZMSZ), a Somogy Vármegyei Önkormányzati Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatát elfogadó 70/2022.(XII.2.) közgyűlési határozatban (továbbiakban: hivatali SZMSZ) foglaltakra, és az abban kapott felhatalmazás alapján a Somogy Vármegyei Önkormányzat és Hivatala (továbbiakban: költségvetési szerv) Számviteli Politikáját a következők szerint határozom meg:

I.

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.§.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben (továbbiakban: Sztv.), valamint az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Áhsz.) foglaltak szerint, az Áhsz. hatálya alá tartozó költségvetési szervezeteknek a törvényben és az Áhsz.-ben rögzített alapelvek, értékelési előírások alapján el kell készíteni a gazdálkodás sajátosságainak, adottságainak, körülményeinek leginkább megfelelő számviteli politikát, melyek betartása az adott szervezetre kötelező. A számviteli politika kialakítása során fontos befolyásoló szerepet töltenek be még a költségvetési szervek gazdálkodási szabályait előíró törvények és kormányrendeletek, úgy, mint 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (továbbiakban: Áht.), és a 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról (továbbiakban: Ávr.).

Áhsz. 50. § (1) A költségvetési és a pénzügyi számvitel alkalmazásával kapcsolatos sajátos szabályokat, előírásokat, módszereket a számviteli politikában kell rögzíteni. A számviteli politika az Sztv. 14. § (5) bekezdése szerinti szabályzatokból és a (7) bekezdés szerint szabályozandó más kérdéseket rögzítő dokumentumból áll. A számviteli politika elkészítésére az Sztv. 14. § (3)-(5), (8) és (11) bekezdésében foglaltakat a (2)-(7) bekezdésben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

Sztv. 14. § (3) A törvényben rögzített alapelvek, értékelési előírások alapján ki kell alakítani és írásba kell foglalni a gazdálkodó adottságainak, körülményeinek leginkább megfelelő - a törvény végrehajtásának módszereit, eszközeit meghatározó - számviteli politikát.

Sztv. 14.§. (4) A számviteli politika keretében írásban rögzíteni kell - többek között - azokat a gazdálkodóra jellemző szabályokat, előírásokat, módszereket, amelyekkel meghatározza, hogy mit tekint a számviteli elszámolás, az értékelés szempontjából lényegesnek, jelentősnek, nem lényegesnek, nem jelentősnek, továbbá meghatározza azt, hogy a törvényben biztosított választási, minősítési lehetőségek közül melyeket, milyen feltételek fennállása esetén alkalmaz, az alkalmazott gyakorlatot milyen okok miatt kell megváltoztatni.

Sztv. 14.§. (5) A számviteli politika keretében el kell készíteni:

- a) az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatát;
- b) az eszközök és a források értékelési szabályzatát;
- c) az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatot;
- d) a pénzkezelési szabályzatot.

Áhsz. 50. § (2) Az eszközök és források értékelésének szabályzatában rögzíteni kell:

- a) a követelések értékelésének elveit, szempontjait,
- b) követelés típusonként a kis összegű követelések év végi meghatározásának elveit, dokumentálásának szabályait,

- c) az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont követelések besorolásának elveit, dokumentálásának szabályait, és
- d) a tulajdonosnak, tulajdonosi joggyakorló szervezetnek a vagyonkezelésbe adott eszközök vagyonértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elveit, módszerét, dokumentálásának szabályait, felelőseit.

Áhsz. 50.§. (3) Az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatot rendszeresen végzett termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás - ideértve az adómentes termékértékesítést, szolgáltatásnyújtást, továbbá eszközök saját előállítását is - esetén kell elkészíteni. Költségvetési szerveink ilyen tevékenységet nem végeznek.

Áhsz. 50.§. (6) Az Sztv. 14. § (8) bekezdése szerinti napi készpénz záró állomány maximális mértékét úgy kell meghatározni, hogy a készpénz napi záró állományának naptári hónaponként számított napi átlaga ne haladja meg a módosított kiadási előirányzatok összességének 1,2%-át. Ha a módosított kiadási előirányzatok összességének 1,2%-a nem éri el az ötszázezer forintot, a napi készpénz záró állomány maximális mértéke ötszázezer forint. A napi készpénz záró állomány maximális mértékének meghatározása során figyelmen kívül kell hagyni a készpénz letétek, valamint a külpolitikáért felelős miniszter és az európai uniós ügyek koordinációjáért felelős miniszter által vezetett minisztérium esetén a külképviseleteknél tárolt készpénz összegét.

Sztv. 14. § (8) A pénzkezelési szabályzatban rendelkezni kell legalább a pénzforgalom (készpénzben, illetve bankszámlán történő) lebonyolításának rendjéről, a pénzkezelés személyi és tárgyi feltételeiről, felelősségi szabályairól, a készpénzben és a bankszámlán tartott pénzeszközök közötti forgalomról, a készpénzállományt érintő pénzmozgások jogcímeiről és eljárási rendjéről, a napi készpénz záró állomány maximális mértékéről, a készpénzállomány ellenőrzésekor követendő eljárásról, az ellenőrzés gyakoriságáról, a pénzszállítás feltételeiről, a pénzkezeléssel kapcsolatos bizonylatok rendjéről és a pénzforgalommal kapcsolatos nyilvántartási szabályokról.

Áhsz. 50.§. (7) A számviteli politikában rögzíteni kell az általános költségek, valamint az általános kiadások és bevételek tevékenységekre történő felosztásának módját, a felosztáshoz alkalmazott mutatókat, vetítési alapokat.

A számviteli politika főbb irányainak meghatározásáért, az elkészítéséért, módosításáért a (Áhsz. 31. § (1) bekezdése szerint) **beszámolási feladatokat az Áht. 6/C. §-a alapján ellátó szerv vezetője felelős**. A helyi önkormányzat, a nemzetiség önkormányzat, társulás esetén számviteli politika elkészítéséért, módosításáért az önkormányzati hivatal vezetője (jegyző) intézmény esetén az éves költségvetési beszámolót készítő szerv vezetője a felelős.

Áht. 6/C. § (1) A helyi önkormányzat bevételeit és kiadásait a helyi önkormányzat költségvetése tartalmazza. A helyi önkormányzat bevételeivel és kiadásaival kapcsolatban a tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási feladatok ellátásáról az önkormányzati hivatal gondoskodik.

Áht. 6/C. §. (3) Az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozó költségvetési szervek bevételeit és kiadásait a költségvetési szervek bevételi előirányzatai és kiadási előirányzatai tartalmazzák.

Az újonnan alakuló gazdálkodó a számviteli politikát, és az egyéb szabályzatokat a megalakulás időpontjától számított 90 napon belül köteles elkészíteni. Törvénymódosítás esetén a változásokat annak hatálybalépését követő 90 napon belül kell a számviteli politikán keresztülvezetni (Sztv. 14. § (11)).

II.

A SZÁMVITELI POLITIKA CÉLJA, HATÁLYA, TARTALMA

2.§.

2.1. A számviteli politika célja

A számviteli politika célja, hogy rögzítse azokat a számviteli törvény, valamint az államháztartás számviteléről szóló Kormányrendelet végrehajtására vonatkozó előírásokat, eljárásokat, módszereket, amelyek biztosítják a gazdálkodó szervezet sajátosságainak, adottságainak, feladatainak, körülményeinek leginkább megfelelő számviteli rendszer kialakítását, illetve működését. Számviteli politikánk a számviteli törvényben megfogalmazott alapelvekre és értékelési eljárásokra épül, de figyelembe veszi a költségvetési szerv sajátosságait is. Ahol a Sztv. és Áhsz. választási lehetőséget biztosít, ott a számviteli politikában meghatározásra került az alkalmazandó eljárás.

A számviteli politikához kapcsolódóan egyes tevékenységek részletes előírásait külön szabályzatok rögzítik, amelyek a következők:

- a számlarend,
- az eszközök és források értékelési szabályzata,
- az eszközök és források leltározási és leltárkészítési szabályzata,
- a pénzkezelési szabályzat,
- a bizonylati szabályzat,
- a felesleges vagyontárgyak hasznosításának, selejtezésének szabályzata,

2.2. A számviteli politika hatálya

A számviteli politika hatálya kiterjed a Somogy Vármegyei Önkormányzatra és a Somogy Vármegyei Önkormányzati Hivatalra.

2.3. A Számviteli politika a következő témákhoz kapcsolódóan tartalmaz előírásokat:

1. A számviteli alapelvek érvényesülése.
2. A lényeges információk körének, a jelentős, nem jelentős összegek, eltérések meghatározása a számviteli elszámolás és értékelés szempontjából.
3. Kivételes nagyságú vagy előfordulású bevételek, költségek és ráfordítások
4. Beszámolási és könyvvezetési kötelezettség.
5. Az eszközök besorolásának, minősítésének szempontjai.
6. Értékelési módszerek, elszámolási eljárások.
7. Általános költségek, valamint általános kiadások és bevételek tevékenységekre történő felosztásának módja, felosztáshoz alkalmazott mutatók, vetítési alapok.
8. Kisértékű immateriális javak és tárgyi eszközök elszámolásának, nyilvántartásának meghatározása.

9. A mérlegben, értékben nem szereplő, használt és használatban lévő immateriális javak, tárgyi eszközök, készletek leltározásának módja.
10. Immateriális javak, tárgyi eszközök üzembe helyezése, dokumentálásának szabályozása.
11. Az éves költségvetési beszámoló elkészítésének időpontja, a tárgyévre vonatkozóan a könyvekben végezhető helyesbítések határideje, és a beszámoló elkészítéséért való felelősség.

III.

A SZÁMVITELI POLITIKA RÉSZLETES ELŐÍRÁSAI

3.§.

3.1. A számviteli alapelvek érvényesülése

A költségvetési számvitelben és a pénzügyi számvitelben az Sztv.-ben meghatározott alapelveket az Áhsz. 4. § (2)-(8) bekezdésben meghatározott sajátosságokkal kell érvényesíteni. A számviteli alapelveken túl a könyvvizetés és az éves költségvetési beszámoló elkészítése során az Sztv. rendelkezéseit csak akkor lehet alkalmazni, ha azt a rendelet kifejezetten elrendeli.

- A **vállalkozás folytatásának elve** azt jelenti, hogy a működés a jövőben is folytatódik, a tevékenység beszüntetése nem várható. A költségvetési szerv a vagyonát, anyagi eszközeit ennek érdekében veszi számba, mérlegeli a vele szemben támasztott követelményeket, tervezi és biztosítja az azok teljesítéséhez szükséges feltételeket. Az alapelv értelmében beszámoló elkészítésekor és a könyvvizetés során abból kell kiindulni, hogy a gazdálkodó a belátható jövőben is fenn tudja tartani működését, folytatni tudja tevékenységét, nem várható a működés beszüntetése vagy bármilyen okból történő jelentős csökkenése. *A vállalkozás folytatásának elve alkalmazása során figyelembe kell venni a beszámolóval érintett időszakban bekövetkezett szervezeti és feladatváltozásokat is.* A jövőbeni végezhető feladatok körét, volumenét, tevékenység jellegét, tevékenységünk bővülését, szűkítését, megszüntetését az irányító szerv dönti el.
- A **teljesség elvének** érvényesítésénél figyelembe kell venni, hogy a könyvvitelben rögzíteni kell valamennyi gazdasági eseményt, amelyeknek az eszközökre, forrásokra, illetve a tárgyévi eredményre gyakorolt hatását a beszámolóban be kell mutatni a Sztv., az Áhsz., illetve a számviteli politikában előírtak szerint. Figyelembe kell venni azokat a gazdasági eseményeket is, amelyek az adott üzleti évre vonatkoznak, a mérleg fordulónapját követően, de még a beszámoló elkészítését megelőzően váltak ismertté, másrészt azokat is, amelyek a mérleg fordulónapjával lezárt költségvetési év gazdasági eseményeiből erednek, a mérleg fordulónapja előtt még nem következtek be, de a mérleg elkészítését megelőzően ismertté váltak. Biztosítani kell, hogy a gazdasági események könyvelésének alapját képező, az adott költségvetési évre vonatkozó bizonylatok hiánytalanul, hézagmentesen feldolgozásra kerüljenek.
- Az **összemérés elvének** alkalmazása érdekében az adott időszak eredményének meghatározásakor a tevékenységek adott időszaki teljesítéseinek elismert bevételeit és a bevételeknek megfelelő költségeit (ráfordításait) kell számításba venni, függetlenül a pénzügyi teljesítéstől. A bevételeknek és a költségeknek ahhoz az időszakhoz kell

kapcsolódniuk, amikor azok gazdaságilag felmerültek. *A költségvetési számvitelben az összemérés elve oly módon érvényesül, hogy a költségvetési maradvány megállapításakor a bevételeket és kiadásokat tevékenységenként elkülönítve kell figyelembe venni.*

- **Az óvatosság elve** abban nyilvánul meg, hogy nem lehet eredményt kimutatni akkor, ha az árbevétel, a bevétel pénzügyi realizálása bizonytalan. A tárgyévi eredmény meghatározása során az értékvesztés elszámolásával kell figyelembe venni az előrelátható kockázatot és feltételezhető veszteséget akkor is, ha az a költségvetési év mérlegének fordulónapja és a mérlegkészítés időpontja között vált ismertté. Az értékcsökkenéseket, az értékvesztéseket el kell számolni, függetlenül attól, hogy a költségvetési év eredménye nyereség vagy veszteség. *Az óvatosság elve érvényesítésekor a céltartalék képzésére vonatkozó szabályok nem alkalmazhatók.*
- **A bruttó elszámolás elve** úgy érvényesül, hogy a bevételek és a költségek (ráfordítások), illetve a követelések és a kötelezettségek egymással szemben nem számolhatók el.
- **A lényegesség elve** a számviteli politika kialakításán keresztül érvényesül. Lényegesnek minősül a beszámoló szempontjából minden olyan információ, amelynek elhagyása vagy téves bemutatása - az ésszerűség határain belül - befolyásolja a beszámoló adatait felhasználók döntéseit. A lényegesség függ a tétel vagy tévedés nagyságától.
- **A költség-haszon összevetésének elve** érvényesítése során azt kell szem előtt tartani, hogy a beszámolóban (mérlegben, eredmény-kimutatásban, kiegészítő mellékletben) nyilvánosságra hozott információk hasznosíthatósága (hasznossága) álljon arányban az információk előállításának költségeivel. A költség-haszon összevetésének elve nem alkalmazható azon információk előállításának tekintetében, amelyeknek szolgáltatását törvények, illetve egyéb más jogszabályok szabályozzák. A jogszabályok által kötelezően előírt információkat minden esetben szolgáltatni kell. A költség-haszon összevetésének elvét alkalmazni kell minden olyan esetben, amikor egy gazdasági esemény, egy üzleti tranzakció számviteli, vagy más költségei indokolatlanul meghaladják az abból származó bevételeket, illetve az előállított többletinformáció arányban áll-e a ráfordított költségekkel. A költség-haszon összevetésének elvét alkalmazni kell minden olyan esetben, amikor egy gazdasági esemény, egy üzleti tranzakció számviteli, vagy más költségei indokolatlanul meghaladják az abból származó bevételeket (pl. behajthatatlannak kell minősíteni mindazon követeléseket, amelyeket eredményesen nem lehet érvényesíteni, mert érvényesítésük veszteséget eredményez vagy növeli a már meglévő veszteséget), illetve annak eldöntéséhez, hogy a többletinformáció arányban áll-e a ráfordított költségekkel.
- **A valódiság elve** azt jelenti, hogy a könyvvitelben és a beszámolóban csak olyan tételeket szabad szerepeltetni, melyek a valóságban is megtalálhatóak, bizonyíthatóak, kívülállókat is megállapíthatóak. Ennek alapvető feltétele az, hogy a számviteli politikában, illetve a leltározási és leltárkészítési szabályzatban foglaltak szerint készüljön el a beszámolót alátámasztó leltár. A mérlegtételeket az értékelési szabályzatban és a számviteli politikában rögzített értékelési elvek, módszerek alapján kell értékelni.

- **A világosság elvének** érvényesülését a könyvvezetés, a beszámoló és annak mellékletei áttekinthető, érthető az Áhsz-ben előírt formában történő elkészítésével biztosítjuk. A főkönyvi könyvelésnek és az analitikus nyilvántartásoknak áttekinthető módon kell kapcsolódni egymáshoz.
- **A folytonosság elvének** érvényesülése a következetesség elvéhez kapcsolódva egyrészt azt jelenti, hogy a költségvetési év nyitó adatainak meg kell egyezniük az előző költségvetési év megfelelő záró adataival, másrészt azt, hogy az egymást követő költségvetési években az eszközök és források értékelése, az eredmény számbavétele általában nem változik. Ha az előző költségvetési év értékelési, számbavételi elveit a törvényben és a számviteli politikában szabályozott módon megváltoztatjuk, akkor a változtatást előidéző tényezőket, azok számszerűsített hatásait a kiegészítő mellékletben külön be kell mutatni.
- **Az egyedi értékelés elvének** betartása megköveteli, hogy az eszközöket és kötelezettségeket egyedileg kell rögzíteni és értékelni a könyvvezetés beszámoló készítés során. Sajátosan érvényesülhet az egyedi értékelés a tartalom elsődlegessége a formával szemben, a lényegesség, a költség-haszon összevetése számviteli alapelvek alkalmazásakor, továbbá a különböző időpontokban beszerzett, általában csoportosan nyilvántartott, azonos paraméterekkel rendelkező eszközöknél az átlagos beszerzési áron, illetve a FIFO módszerrel történő értékelésnél is. Az egyedi értékelés elve sajátosan alkalmazható az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont követelések esetében.
- **A tartalom elsődlegessége a formával szemben elve** úgy érvényesül, hogy az éves beszámolóban és az azt alátámasztó könyvvezetés során a gazdasági eseményeket, ügyleteket, szerződéseket, megállapodásokat a tényleges gazdasági tartalmuknak megfelelően kell bemutatni és elszámolni függetlenül a formai megjelenéstől.
- **A következetesség elve** megköveteli, hogy a beszámoló tartalma és formája, valamint az azt alátámasztó könyvvezetés tekintetében az állandóságot és az összehasonlíthatóságot biztosítani kell úgy, hogy a gazdálkodásáról adott információ tartalmának és formájának, az azt alátámasztó könyvvitelnek állandónak és összehasonlíthatónak kell lennie. Az alapelv érvényesülését a számviteli politikában meghatározott előírások betartásával kell biztosítani.
- **Az időbeli elhatárolás elvének** érvényesülése azt jelenti, hogy az olyan gazdasági események hatásait, amelyek két vagy több üzleti évet is érintenek, az adott időszak bevételei, és költségei között olyan arányban kell elszámolni, ahogyan az alapul szolgáló időszak és az elszámolási időszak között megoszlik. A költségvetési számvitelben az időbeli elhatárolás elve nem alkalmazható.

3.2. Lényeges információk körének, továbbá a jelentős és nem jelentős összegek, eltérések meghatározása a számviteli elszámolás és értékelés szempontjából.

A megbízható és valós összkép kialakítását befolyásoló lényeges információk körének szabályozása

Lényeges szempont

- hogy az információ teljes körűen tartalmazza a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetét,
- hogy a könyvviteli mérleget teljes körű leltár alapján kell elkészíteni, az eszközök, és források értéke valós adatok alapján legyen meghatározva, és a pénzforgalmi adatok valós gazdasági események valós adatok alapján kerüljenek a költségvetési és pénzügyi számvitelbe és a beszámolóba,
- a költségvetési szerv feladataiban bekövetkezett változások, melyet az alapító okiratban meghatározottak szerint lehet végezni. Előfordulhat, hogy a szerv feladatellátása egyik évről a másikra jelentősen megváltozhat, mely a bevételi és kiadási szerkezetet és volument is jelentősen befolyásolja.
- A költségvetési szervet érintő szervezeti változások, melyeknek a gazdálkodásra is kiható következményei lehetnek,
- a rendkívüli események minősítése a gazdálkodásra gyakorolt hatása független a költségvetési szerv, szokásos tevékenységétől, a tevékenységgel nem állnak közvetlen kapcsolatban. Ilyenek lehetnek a bevételeknél a szokásos mértéket meghaladó káreseményekkel kapcsolatos térítések, kötbérek, késedelmi kamatok, kártérítések, egyszeri többlettámogatások, pénzeszközátvételek, kiadásoknál egyszeri beruházások, felújítások, pénzeszköz elvonások, káresemények helyreállítási kiadásai, fizetett kártérítések, kamatok.
- Ha az egyes eszközök, és kötelezettségek értékelésénél egyik évről a másikra a költségvetési szerv megváltoztatja a választott eljárási módot akkor a számszerű hatásokat be kell mutatni.

Jelentős összegű hiba

Jelentős összegű a hiba, ha a hiba megállapításának évében, az ellenőrzések során ugyanazon költségvetési évet érintően megállapított hibák, hibahatások együttes (előjeltől független) összege eléri, vagy meghaladja a költségvetési év **mérlegfőösszegének 2 százalékát, vagy - ha a mérlegfőösszeg 2 százaléka meghaladja a százmillió forintot - a százmillió forint.**

Nem jelentős összegű hiba

Nem jelentős összegű a hiba, ha a hiba megállapításának évében az ellenőrzések során - ugyanazon évet érintően - feltárt hibák, hibahatások - eredményt, saját tőkét növelő - csökkentő - értékének együttes (előjeltől független) összege nem haladja meg a jelentős összegű hiba értékhatárát.

A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök között kimutatott részesedések, értékpapírok, a készletek és követelések értékvesztésének elszámolásánál:

Jelentős összegű eltérés

A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök között kimutatott részesedések, értékpapírok, a készletek és a követelések értékvesztésének elszámolása során **akkor kell a különbözetet jelentős összegűnek tekinteni, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át, de legalább a százezer forintot.**

Az eszközök terven felüli értékcsökkenésének és értékvesztésének visszaírásánál:

Jelentős összegű eltérés

Az eszközök terven felüli értékcsökkenésének és értékvesztésének visszaírására az Sztv. 57. § (2) bekezdését és 58. § (2) és (3) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy egyéb bevételek alatt az egyéb eredményszemléletű bevételeket kell érteni, és jelentősnek akkor kell tekinteni az

/eltérést, ha a piaci érték 10%-kal, de legalább százezer forinttal meghaladja a könyv szerinti értéket (Áhsz. 19. § (1)).

Becsült értéken történő állományba vétel értékkülönbségének rendezései:

Jelentős összegű eltérés

A Sztv. 47. § (9) bekezdése szerint a bekerülési érték részét képező tételeket felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténtekor (legkésőbb üzembe helyezéskor) kell számításba venni a számlázott, kivetett összegben. Amennyiben az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig a számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott vagy később módosított fizetendő (kivetett) összeg közötti különbözettel a beszerzési értéket a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában akkor kell módosítani, **ha a különbözet összege az adott eszköz értékét jelentősen módosítja**. Amennyiben a különbözet összege jelentősen nem módosítja az adott eszközbekerülési (beszerzési) értékét, annak összegét a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában egyéb ráfordításként, illetve egyéb bevételeként kell elszámolni. Áhsz. 15. § (1) bekezdése szerint az eszköz értékének utólagos módosítása során akkor kell a különbözet összegét **jelentősnek tekinteni, ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték 1%-át, de legalább a százezer forintot**.

A befektetett eszközök piaci értéken történő értékelése:

Gazdálkodó szervezetünk a Sztv. 57. § (3) bekezdésében és az 58. § (1) és (5)-(9) bekezdéseiben meghatározott piaci értéken történő értékelést és ezzel összefüggésben az eszközök értékhelyesbítését a befektetett eszközöknél nem alkalmazza.

3.3. Kivételes nagyságú, vagy előfordulású bevételek, költségek és ráfordítások

A számviteli politika keretében írásban rögzíteni kell többek között, hogy melyek minősülnek az adott gazdálkodó szervezetnek kivételes nagyságú vagy előfordulású bevételnek, költségnek, ráfordításnak (Sztv. 14. § (4) bek.). A rendkívüli tételek megszűnésével továbbra is indokolt azokat az eseményeket megkülönböztetni, amelyek gazdálkodásra (eredményre) gyakorolt hatása miatt (döntésekhez, gazdálkodáshoz kapcsolódó hátrányos következmények, pl. elengedett követelés, kötelezettség, behajthatatlanként leírt követelés, térítés nélküli átadás, átvétel, leltárhiány stb., az eredményt befolyásoló időbeli elhatárolások), vagy ha az elszámolás eltér a szokásos elvektől (társasági részesedéseknél nettó elszámolás).

3.3.1. Kivételes nagyságú, vagy előfordulású bevételek

Kivételes nagyságú, vagy előfordulású bevételnek tekintjük a következő jogcímenek megjelenő bevételeket:

- Felhalmozási célú támogatások eredményszemléletű bevételei (B25. Egyéb felhalmozási célú támogatások bevételei államháztartáson belülről és a B75. Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszközök (923.))
- Anyagok, áruk nyereségjellegű leltárértékelési különbözete, többlete (9241.)

- Térítés nélkül átvett részesedésnek vagy értékpapírnak nem minősülő eszközök piaci - illetve jogszabályi eltérő rendelkezése esetén jogszabály szerinti - értékét (9242.)
- Ajándékként, hagyatékként kapott, többletként fellelt részesedésnek vagy értékpapírnak nem minősülő eszközök piaci - illetve jogszabályi eltérő rendelkezése esetén jogszabály szerinti - értékét (9243.)
- Társaságba bevitt értékpapírnak vagy részesedésnek nem minősülő vagyontárgyak létesítő okiratban meghatározott érték és a könyv szerinti érték között realizált nyereség (ha a létesítő okiratban meghatározott érték magasabb, mint a könyvszerinti érték (9244.)
- Harmadik személy által átvállalt és a jogosult által elengedett kötelezettség (9244.)
- Tőke kivonással történő tőkeleszállításnál a bevont tartós részesedés, vagy a megszűnt tartós részesedés nyilvántartás szerinti értéke és az átvett eszközök értéke nyereségjellegű különbözete (ha az átvett eszközök nyilvántartás szerinti értéke nagyobb, mint a bevont, vagy megszűnt tartós részesedés könyv szerinti értéke) (9321., 9322.)
- Térítés nélkül átvett, ajándékként hagyatékként kapott, többletként fellelt tartós részesedések (9323., 9324.)
- Térítés nélkül átvett befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott értékpapírok (9331.)
- Ajándékként, hagyatékként kapott, többletként fellelt befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott értékpapírok (9332.)

Az Áhsz. 25. § (10) bekezdése szerint az Sztv. 77. § (4) bekezdése szerinti tételeket halasztott eredményszemléletű bevételként el kell határolni azzal, hogy az Sztv. 77. § (4) bekezdés b) pontja szerinti esetet a felhalmozási célú támogatások eredményszemléletű bevételeire kell alkalmazni.

Sztv. 77. § (4) Egyéb bevételként kell elszámolni, de halasztott bevételként időbelileg el kell határolni:

- a) az elengedett kötelezettség összegét akkor, ha az részesedésnek vagy értékpapírnak nem minősülő beszerzett eszkozhöz kapcsolódik, legfeljebb az elengedett kötelezettséghez kapcsolódóan beszerzett eszköz könyv szerinti értékének összegéig;
- b) fejlesztési célra - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett támogatás, véglegesen átvett pénzeszközök összegét;
- c) a térítés nélkül - visszaadási kötelezettség nélkül - átvett, az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt, részesedésnek vagy értékpapírnak nem minősülő eszközök piaci - illetve jogszabály eltérő rendelkezése esetén a jogszabály szerinti - értékét;
- d) a tartozásátvállalás során harmadik személy által - ellentételezés nélkül - átvállalt kötelezettség szerződés (megállapodás) szerinti összegét, ha az részesedésnek vagy értékpapírnak nem minősülő beszerzett eszkozhöz kapcsolódik, legfeljebb az átvállalt kötelezettséghez kapcsolódóan beszerzett eszköz könyv szerinti értékének összegéig.

3.3.2. Kivételes nagyságú, vagy előfordulású költségek, ráfordítások

Kivételes nagyságú, vagy előfordulású költségnek, ráfordításnak tekintjük a következő jogcímenek megjelenő tételeket:

- Térítés nélkül átadott részesedésnek vagy értékpapírnak nem minősülő eszközök nyilvántartási értéke (8434.)
- A gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a társaságba bevitt, értékpapírnak vagy részesedésnek nem minősülő vagyontárgyak nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és a létesítő okiratban meghatározott értékének a különbözetét, amennyiben a nyilvántartás szerinti érték a több (veszteség) (8435.)
- Behajthatatlannak nem minősülő, elengedett követelés könyv szerinti értéke (8435.)
- Tartozás átvállalás során - ellentételezés nélkül - átvállalt kötelezettség szerződés (megállapodás) szerinti összege a tartozást átvállalónál (8435.)
- Tőkekivonással történő tőkeleszállításnál a bevont tartós részesedés, vagy a megszűnt tartós részesedés nyilvántartás szerinti értéke és az átvett eszközök értéke ráfordítás jellegű (veszteség) különbözete (8511, 8512..)
- Térítés nélkül átadott tartós részesedések (8513.)
- Térítés nélkül átadott befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott értékpapírok (8521.)

A kivételes nagyságú vagy előfordulású tételek közül az Áhsz. 29. § 3 bekezdésében meghatározott kiegészítő mellékletek 10. számú Kiegészítő és tájékoztató adatokat tartalmazó mellékletében többek között be kell mutatni a tárgyévben követelésként leírt és elengedett követelés összegét, az államháztartáson belülrre térítésmentesen átvett eszközök értékét. Ugyanakkor a Sztv. 88. § 4/a pontja szerint a kiegészítő mellékletben be kell mutatni a számviteli politikában meghatározott kivételes nagyságú vagy előfordulású bevételek, költségek és ráfordítások összegét, azok jellegét.

3.4. Beszámolási és könyvvezetési kötelezettség

Éves költségvetési beszámoló

- a könyvek zárását követően bizonylatokkal, szabályszerű könyvvezetéssel, folyamatosan vezetett részletező nyilvántartásokkal, a könyvviteli zárlat során készített főkönyvi kivonattal, valamint leltárral alátámasztott éves költségvetési beszámolót kell készíteni,
- az éves költségvetési beszámolót az Áhsz. által meghatározott formában, magyar nyelven, forintban kell elkészíteni,
- az éves költségvetési beszámolót a költségvetési év kezdetétől, illetve költségvetési évben alapított költségvetési szerv esetén az alapítás időpontjától a mérleg fordulónapjáig terjedő időtartamra kell készíteni,
- a mérleg fordulónapja a költségvetési év utolsó napja,
- az elemi szintű beszámolót költségvetési szervenként, valamint a nemzetiségi önkormányzatoknak, társulásnak, a társulás intézményének is el kell készíteni.

Az éves költségvetési beszámolónak a költségvetési könyvvezetés adatai alapján készített részei a költségvetés végrehajtásának ellenőrzését és a zárszámadás elkészítését biztosítják, melynek részei a következők:

- a költségvetési jelentés,
- a maradvány kimutatás,
- adatszolgáltatás a személyi juttatások és a foglalkoztatottak, választott tisztségviselők összetételéről,
- adatszolgáltatás a társadalombiztosítás pénzügyi alapjaiból folyósított egyes ellátások és támogatások tervezett összegeiről és teljesítéséről,
- az önkormányzati alrendszer sajátos gazdálkodásához kapcsolódó elszámolások

Az éves költségvetési beszámolónak az eredményszemléletű pénzügyi könyvvezetés adatai alapján készített részei a vagyoni helyzet és az eredményszemléletű bevételek, költségek, ráfordítások alakulását mutatják be, valamint a zárszámadás kiegészítő információinak elkészítését teszik lehetővé. Ide tartoznak:

- a mérleg,
- az eredménykimutatás,
- a kiegészítő melléklet.

A vármegyei önkormányzat összevont költségvetési beszámolójának tartalma:

- az önkormányzat, valamint az irányítása alá tartozó költségvetési szerv (hivatal) beszámolóit tartalmazza, azok konszolidálásával készül,
- az összevont (konszolidált) költségvetési beszámolót a Kincstár készíti el és a **költségvetési évet követő április 15-éig** megküldi a vármegyei önkormányzat részére,
- az összevont beszámoló a konszolidált mérlegből, konszolidált költségvetési jelentésből és konszolidált eredménykimutatásból áll,
- a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. Törvény 13. § (2) bekezdés b) pontja alapján az adósságrendezés esetén (azt megelőző fordulónapra), a helyi önkormányzat készíti el az önkormányzat összevont (konszolidált) beszámolóját és az adósságrendezés megindításának időpontját követő 30 napon belül a pénzügyi gondnoknak és az Állami Számvevőszéknek megküldi.

Az Áhsz. 29. § (2) bekezdése szerint a kiegészítő mellékletet a következő tartalommal kell elkészíteni:

- az immateriális javak, tárgyi eszközök, koncesszióba, vagyionkezelésbe adott eszközök állományának alakulását (Áhsz. 8. melléklete szerint),
- az eszközök értékvesztésének alakulását (Áhsz. 9. melléklete szerint),
- kiegészítő tájékoztató adatokat (Áhsz. 10. melléklete szerint).

Év közben időközi jelentéseket kell összeállítani:

- az **időközi költségvetési jelentést** a költségvetési év első három hónapjáról április 20-áig, azt követően havonta, a tárgyhót követő hónap 20-áig, a költségvetési év tizenkét hónapról a költségvetési évet követő év február 5-éig a Kincstár által működtetett elektronikus adatszolgáltatási rendszerbe tölti fel. Az időközi költségvetési jelentés az egységes rovatrend rovatai eredeti és módosított előirányzatait, valamint azok teljesítését mutatja be.
- az **időközi mérlegjelentést** a tárgynegyedévet követő hónap 20. napjáig, a negyedik negyedévre vonatkozó gyorsjelentést a tárgynegyedévet követő február 5-éig, az éves jelentést az éves költségvetési beszámoló továbbításának határidejével megegyezően kell a Kincstár által működtetett elektronikus adatszolgáltató rendszerbe feltölteni. Az

időközi mérlegjelentést az eszközök és források alakulásáról negyedévenként, a főkönyvi kivonat állományi számláinak adataiból, vagy az azt alátámasztó nyilvántartásokból kell elkészíteni.

- az időközi mérlegjelentés készítésére kötelezettek az éves elszámolásokra vonatkozóan a költségvetési évet követő év július 15-éig, az éves konszolidált elszámolásra vonatkozóan a költségvetési évet követő év november 15-éig a **részesedések és a részesedések utáni osztalékok alakulására** vonatkozó adatszolgáltatást töltenek ki a Kincstár által működtetett elektronikus adatszolgáltatási rendszerben.

Az Áhsz. 30. (1) bekezdése előírja, hogy a helyi önkormányzatnak (a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 110. § (2) bekezdése szerinti) zárszámadáshoz csatolt **vagyonkimutatásában** be kell mutatni:

- a helyi önkormányzat és az általa irányított költségvetési szerv tulajdonában álló - ide értve az őket megillető vagyoni értékű jogokat is - nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközöket, a nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközöket és pénzeszközöket,
- a vagyont az Áhsz. 5. melléklet A), B) és C) mérlegfőcsoportján belül legalább a római számmal jelzett eszközcsoportonkénti - a tárgyi eszközök és a befektetett pénzügyi eszközcsoportok mérlegcsoportok esetén az arab számmal jelzett tételei szerinti - tagolásban, ezen belül forgalomképtelen törzsvagyon, nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű törzsvagyon, korlátozottan forgalomképes vagyon és üzleti vagyon bontásban,
- a vagyonkimutatás a mérlegben szereplő eszközökön kívül tartalmazza a „0”-ra leírt eszközök, a használatban lévő kisértékű immateriális javak, tárgyi eszközök, készletek, a 01-02. számlacsoportban (államháztartáson belül vagyonkezelésbe adott eszközök, bérbe vett, letétbe, üzemeltetésre átvett, PPP konstrukcióban használt befektetett eszközök, idegen készletek) nyilvántartott eszközök, és az Nvt. 1. § (2) bekezdés g) és h) pontja szerinti (gyűjtemény, képzőművészeti alkotás, hangarchívum, könyvtári kötetek száma, régészeti lelet) kulturális javak és régészeti leletek állományát is,

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 1. § (2) Nemzeti vagyonba tartozik:

g) állami vagy helyi önkormányzati fenntartású közgyűjtemény (muzeális intézmény, levéltár, közgyűjteményként működő kép- és hangarchívum, valamint könyvtár) saját gyűjteményében nyilvántartott kulturális javak körébe tartozó dolog, kivéve, ha a dolog más tulajdonában áll,

h) a régészeti lelet,

- a vagyonkimutatásban szereplő ingatlanvagyon számviteli nyilvántartás szerinti bruttó értékének és az ingatlan vagyonkataszteri nyilvántartásban szereplő ingatlanvagyon bruttó értékének egyezőségét biztosítani kell.

A vezetés részére a gazdálkodás adatairól a következő információkat kell biztosítani:

- havonta főkönyvi kivonat elkészítése,
- havi pénzforgalmi információ az előirányzatok és teljesítések adatairól a kiadásokra és bevételekre kiterjedően,
- A beszámolási feladatokat ellátó **Somogy Vármegyei Önkormányzati Hivatal az Áht. 6/C. §-a, és az Áhsz. 2. § (2) bekezdése alapján a Somogy Vármegyei Önkormányzat** elszámolásairól saját vagyonától, költségvetésétől elkülönített könyvvizetést vezet,

- az elkülönített könyvviteli nyilvántartások vezetését, a bevételekkel és kiadásokkal kapcsolatban a tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási (költségvetési jelentés, mérlegjelentés), beszámolási feladatok teljesítését az **önkormányzati hivatal látja el**,
- az EU-s támogatás kedvezményezettje a főkönyvi könyvelés alábontásával, vagy elkülönített analitikus nyilvántartás vezetésével köteles gondoskodni a támogatási szerződés alapján a felmerült és elismert, jogszerű ráfordítások **támogatási szerződésenkénti (projektenkénti) elkülönítéséről**.

A költségvetési szerv az államháztartási számvitel keretében a tevékenysége során előforduló gazdasági eseményekről **költségvetési és pénzügyi számvitelt** vezet a könyvvizetés egységes számlakeret és rovatrend alkalmazásával történik:

- A **költségvetési számvitel** a bevételi és kiadási előirányzatok alakulásának, a követelések, kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek, valamint ezek teljesítésére kiható gazdasági eseményekről a valóságnak megfelelő, folyamatos, zárt rendszerű, áttekinthető nyilvántartást kell vezetni és azt a költségvetési év végével lezárni. Az éves költségvetési beszámoló pénzforgalmi szemléletű kimutatásainak (költségvetési jelentés, maradvány kimutatás) elkészítését biztosítja (**pénzforgalmi szemlélet**).
- A költségvetési könyvvizetés a számviteli alapelvek sajátosságai figyelembevételével, magyar nyelven, az egységes számlakeret 0-ás számlaosztályán belül a **00. és 03-09. számlacsoportban vezetett nyilvántartási számlák** használatával, a kettős könyvvitel szabályai szerint, forintban történik.
- A költségvetési számvitelben a költségvetési évre vonatkozó gazdasági események hatását az előirányzatok és a teljesítések tekintetében **január 31-ig** - az Áht. 34.§ (4) bekezdése szerinti esetekben az ott megjelölt időpontig -, a követelések, a végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek, valamint az Ávr. 134. § e) pontja és 138. § (5) bekezdés e) pontja szerinti adatok tekintetében a mérlegkészítés időpontjáig kell elszámolni.

Áht. 34. § (4) A képviselő-testület a (2) és (3) bekezdés szerinti előirányzat-módosítás, előirányzat-átcsoportosítás átvezetéseként - az első negyedév kivételével - negyedévenként, a döntése szerinti időpontokban, de legkésőbb az éves költségvetési beszámoló elkészítésének határidejéig, december 31-ei hatállyal módosítja a költségvetési rendeletét. Ha év közben az Országgyűlés - a helyi önkormányzatot érintő módon - a 14. § (3) bekezdése szerinti fejezetben meghatározott támogatások költségvetési kiadási előirányzatait zárolja, azokat csökkenti, törli, az intézkedés kihirdetését követően haladéktalanul a képviselő-testület elé kell terjeszteni a költségvetési rendelet módosítását.

- A bevételi és kiadási előirányzatokat, a követeléseket, kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket, valamint ezek teljesítését az Áhsz. 15. mellékletben meghatározott **egységes rovatrend szerint kell nyilvántartani**.
- A **pénzügyi számvitel** keretében a tevékenység során előforduló, az eszközökre és forrásokra, azok változására az eredmény alakulására ható gazdasági eseményekről a valóságnak megfelelő, folyamatos, zárt rendszerű, áttekinthető nyilvántartást kell vezetni és azt a költségvetési év végével le kell zárni. A pénzügyi számvitel biztosítja az éves költségvetési beszámoló eredményszemléletű kimutatásainak (mérleg, eredménykimutatás, költségek és megtérült költségek kimutatása, kiegészítő melléklet) elkészítését (**eredményszemlélet**).
- A pénzügyi könyvvizetés a számviteli alapelvek figyelembevételével, magyar nyelven, az egységes számlakeret 1-9. számlaosztályon belül vezetett számlák

(könyvviteli számlák) használatával, kettős könyvvitel szabályai szerint, forintban történik.

- A költségvetési számvitel nyilvántartási és a pénzügyi számvitel könyvviteli számláihoz kapcsolódóan az előírt adatszolgáltatási kötelezettség alátámasztásáról részletező, analitikus nyilvántartások vezetésével kell gondoskodni. E nyilvántartások kötelező tartalmát az Ávr. 14. sz. melléklete állapítja meg.
- Minden gazdasági műveletről, eseményről, amely az eszközök, illetve az eszközök forrásainak állományát vagy összetételét megváltoztatja, **bizonylatot kell kiállítani (készíteni). A gazdasági műveletek (események) folyamatát tükröző összes bizonylat adatait a könyvviteli nyilvántartásokban rögzíteni kell.**
- A könyvviteli nyilvántartásokba csak szabályszerűen kiállított bizonylat alapján szabad adatokat bejegyezni. Szabályszerű az a bizonylat, amely az adott gazdasági műveletre (eseményre) vonatkozóan a könyvvitelben rögzítendő és a más jogszabályban előírt adatokat a valóságnak megfelelően, hiánytalanul tartalmazza, megfelel a bizonylat általános alaki és tartalmi követelményeinek, és amelyet - hiba esetén - előírászerűen javítottak.
- A főkönyvi könyvelés, az analitikus nyilvántartások és a bizonylatok adatai közötti egyeztetés és ellenőrzés lehetőségét, függetlenül az adathordozók fajtájától, a feldolgozás (kézi vagy gépi) technikájától, logikailag zárt rendszerrel **a számlarendben foglaltak szerint kell elvégezni.**
- A bevételi és kiadási előirányzatokat, a követeléseket, kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket, valamint ezek teljesítését érintő gazdasági események bizonylatainak adatait a költségvetési könyvvitel során vezetett nyilvántartási számlákon, a sajátos elszámolásokat érintő gazdasági események bizonylatainak adatait a pénzügyi könyvvitel során vezetett könyvviteli számlákon a bizonylatok keletkezését, beérkezését követően haladéktalanul nyilvántartásba kell venni, el kell számolni. Az egyéb gazdasági események bizonylatainak adatait - ha az Áhsz. 53. § (4)-(6) bekezdés másként nem rendelkezik - a negyedéves könyvviteli zárlat során kell a könyvviteli számlákon elszámolni.
- A szervezet az alapító okirat szerint kizárólag alaptevékenységbe tartozó feladatokat lát el, vállalkozói tevékenységet nem folytat.
- **Az önkormányzat az általános forgalmi adónak nem alanya, ugyanakkor a hivatal alanya.**
- A bérszámfejtéssel, személyi jövedelemadózással, társadalombiztosítási kötelezettséggel összefüggő munkáltatói feladatait a központosított bérelszámolási rendszer keretében a **Kincstár Igazgatósága** végzi, a kifizetői feladatokat a központi rendszerhez igazodóan **az önkormányzati hivatal teljesíti.**
- A költségvetési könyvvitelben a nyilvántartási számlákon, a pénzügyi számvitelben a könyvviteli számlákon a könyvelés a **központi ASP számítógépes program** alkalmazásával történik.
- A számítógépes rendszerrel (ASP) állítjuk elő a havi, negyedéves, féléves és az év végi zárásokat, valamint az év végi beszámolót.
- A nyilvántartási és könyvviteli számlákhoz kapcsolódó analitikus nyilvántartásokat részben számítógépes, részben manuális megoldással vezetjük a számlarendben és a bizonylati szabályzatban meghatározott módon.

3.5. Az eszközök, források besorolásának, minősítésének szempontjai

Az államháztartás szervezetének feladatkörébe tartozik az eszközök besorolása a befektetett eszközök és a forgóeszközök közé, mely során a következő főbb elveket kell figyelembe venni:

Az eszközöket rendeltetésük, használatuk alapján kell a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök vagy forgóeszközök közé besorolni. Ha az eszközök használata, rendeltetése megváltozik, azok besorolását módosítani kell.

A minősítést eszközcsoportonként, illetve egyedileg eszközönként kell végrehajtani, az állandóan ismétlődő eszközbeszerzéseknél vizsgálni kell az elhasználódás, selejtezés gyakoriságát, egyes eszközcsoportokat fizikai jellemzőik alapján konkrétan ki lehet zárni akár a befektetett eszközök, akár a forgóeszközök köréből. Az egyedi minősítés különösen vonatkozik azokra az eszközökre, amelyek több külön-külön nem működtethető, de egymással cserélhető össze nem épített darabból állnak. Jellemzően a számítástechnikai eszközöknél a számítógépet (a ház, alaplap, RAM, winchester, stb.), a monitort, a billentyűzetet, a nyomtatót, a programot önállóan kell minősíteni (tárgyi eszköz, vagyoni értékű jog, vagy kisértékű szellemi termék, kisértékű tárgyi eszköz).

A **nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközként** olyan eszközt lehet kimutatni, amelynek az a rendeltetése, hogy a tevékenységet tartósan, legalább egy éven - a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok esetén a mérleg fordulónapját követő költségvetési éven - túl szolgálja. A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök között a saját tulajdonában álló, a pénzügyi lízing keretében átvett és a vagyonkezelésbe kapott nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközöket, valamint a beruházások és felújítások értékét kell kimutatni. A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök között kell kimutatni az immateriális javakat, a tárgyi eszközöket, a befektetett pénzügyi eszközöket és a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközöket. **Ha a tulajdonos, tulajdonosi joggyakorló szervezet a tulajdonába álló eszközre államháztartáson belüli szervezettel vagyonkezelői jogot létesít, az eszközt a mérlegben nem mutathatja ki (csak 0-ás számlaosztályban).**

Nem lehet a mérlegben kimutatni a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 1. § (2) bekezdés g) és h) pontja szerinti **kulturális javakat** (közgyűjtemény, könyvek, kép- és hangarchívum) és **régészeti leleteket, ha azok bekerülési értéke nem állapítható meg**. Nem tekinthető ugyanakkor a bekerülési érték megállapíthatatlannak, ha a 2014. január 1-jét követően megszerzett kulturális javak vásárlás vagy olyan térítés nélküli átvétel, csere útján váltak a nemzeti vagyon részévé, amely során az átadó annak nyilvántartási értékét közölte. A 2014. január 1-jét megelőzően szerzett ezen eszközökre, és csak szakmai nyilvántartásban szereplő kulturális javakra ugyanakkor nem írja elő az Áhsz. azok beszerzési értékének, illetve azok után terv szerinti (esetleg terven felüli) értécsökkenés visszamenőleges megállapítását, így azok továbbra sem szerepelnek a mérlegben. Azokat a 2014. január 1-jét követően megszerzett kulturális javakat viszont, amelynek értéke megállapítható, a könyvekben és a mérlegben szerepeltetni kell.

A kulturális javak besorolásánál is meghatározó, hogy ha az tartósan, legalább egy éven túl szolgálja a tevékenységet, akkor tárgyi eszköznek, kisértékű tárgyi eszköznek minősül. A tárgyi eszköz nyilvántartás adminisztratív feladatainak csökkentését szem előtt tartva az Áhsz. 20. § (2) bekezdése lehetővé teszi az egyidejűleg beszerzett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett tárgyi eszközök csoportos nyilvántartását.

Nem lehet kimutatni az eszközök között a **bérbevett, üzemeltetésre átvett eszközöket**. Ezeket az eszközöket a 0. Nyilvántartási számlák számlaosztályban és ahhoz kapcsolódó analitikában kell nyilvántartani.

Az **immateriális javak között vagyoni értékű jogként** azokat a megszerzett jogokat kell kimutatni, amelyek nem kapcsolódnak ingatlanhoz. Ilyenek különösen: a bérleti jog, a használati jog, a vagyonkezelői jog, a szellemi termékek felhasználási joga, a licencek, továbbá a koncessziós jog, a játékjog, valamint az ingatlanhoz nem kapcsolódó egyéb jogok. Amennyiben a szoftver felhasználási jogát vásárolják meg, az vagyoni értékű jognak minősül. **Szellemi termékek** közé sorolandók:

- a) az iparjogvédelemben részesülő alkotások (különösen: szabadalom, használati minta, formatervezési minta, know-how, védjegy, földrajzi árujelző, kereskedelmi név),
- b) a szerzői jogvédelemben részesülő szerzői művek és szomszédos jogok (különösen: **szoftvertermékek ha a tulajdonjogot megvásárolták**, műszaki tervek),
- c) a jogvédelemben nem részesülő, de titkosságuk révén monopolizált szellemi javak, függetlenül attól, hogy használatba vétele megtörtént vagy sem.

Az Áhsz. 1. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott **informatikai eszközök között említi a „mindezekbe beépült szoftverek”** is. A Pénzügyminisztérium tájékoztatása szerint az informatikai eszközök körébe azok a szoftverek tartoznak, amelyek egy konkrét informatikai eszköz feladatának ellátását biztosítják (pl. számítógép alaplapijának a BIOS-a). A klasszikus megvásárolható szoftvereket (operációs rendszerek, irodai alkalmazások, adatbáziskezelők stb.) az Áhsz. az immateriális javak közé sorolja, tehát nem lesz az eszköz bekerülési értékének része.

Az **ingatlanok között kell kimutatni** a rendeltetésszerűen használatba vett földterületet és minden olyan anyagi eszközt, amelyet a földdel tartós kapcsolatban létesítettek. Az ingatlanok közé sorolandó: a földterület, a telek, a telkesítés, az épület, az épületrész, az egyéb építmény, az üzemkörön kívüli ingatlan, illetve ezek tulajdoni hányada, továbbá az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok, függetlenül attól, hogy azokat vásárolták vagy a vállalkozó állította elő, illetve azok saját tulajdonú vagy bérelt ingatlanon valósultak meg. Az ingatlanok között kell kimutatni a bérbe vett ingatlanokon végzett és aktivált beruházást, felújítást is. Az **ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok különösen**: a földhasználat, a haszonélvezet és használat, a bérleti jog, a szolgalmi jog, az ingatlanok rendeltetésszerű használatához kapcsolódó - jogszabályban nevesített - hozzájárulások, díjak (víziközmű-fejlesztési hozzájárulás, villamos energia hálózati csatlakozási díj, gázhálózati csatlakozási díj) megfizetése alapján szerzett használati jog, valamint az ingatlanhoz kapcsolódó egyéb jogok.

A gépek, berendezések, felszerelések, járművek között kell kimutatni:

- a) a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett, a tevékenységet szolgáló - így különösen egészségügyi, oktatási, híradás-technikai, környezetvédelmi, kutatási célú számítás- és ügyvitel-technikai - eszközöket,
- b) a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett forgalmi rendszámmal ellátott közúti járműveket, a vízi és légi személy- és áruszállító eszközöket, és
- c) az a) és b) pont szerinti eszközökön végzett és aktivált beruházásokat, felújításokat,
- d) a bérbevett vett eszközökön (idegen tulajdonon) végzett és aktivált beruházást, felújítást.

Az Áhsz. 1.§ (1) bekezdés 2. pontja szerint **informatikai eszköz**: asztali és hordozható számítógépek, kézi számítógépek, mágneslemezes meghajtók, flashmeghajtók, optikai meghajtók és egyéb tárolóeszközök, nyomtatók, monitorok, billentyűzetek, egerek, belső és külső számítógép-modemek, számítógép-terminálok, számítógépszerverek, hálózati eszközök, lapolvasók, vonalkód-leolvasók, programozható kártyaolvasók (smart card), számítógép-kivetítők, infokommunikációs, információtechnológiai eszközök, a pénzkidő automata (ATM) és a nem mechanikus működésű bolti kártyaleolvasó (POS) terminálok, valamint a mindezekbe beépült szoftverek.

A többféle felhasználásra is alkalmas infokommunikációs eszköz abban az esetben minősül az Áhsz. 1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti informatikai eszköznek, ha a beszerzés céljaként megjelölt felhasználással megvalósul az eszköz informatikai célú felhasználása. Nem minősül informatikai eszköznek a műszaki, technikai képessége szerint informatikai felhasználásra is alkalmas eszköz, ha jellemzően a hagyományos alapfunkciójával (TV, FAX, rádió, videó, telefon, CD/DVD lejátszó, fénymásoló, nyomtató, szkennel, stb.), az informatikai képessége kihasználása nélkül kerül felhasználásra, **azaz jellemzően nem kapcsolódik a beszerző szerv informatikai rendszerének folyamataihoz, informatikai hálózatához, informatikai eszközeihez, informatikai jellegű tevékenységéhez és feladatához (PM. honlap kérdések és válaszok).**

Kisértékű immateriális javak, tárgyi eszközök a 100.000 Ft egyedi értékét nem meghaladó bekerülési értékű vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, tárgyi eszközök. Az Áhsz. 11. § (3) bekezdése alapján az **ingatlan is tárgyi eszköz, így amennyiben annak egyedi bekerülési értéke a 200.000 forintot nem haladja meg, kisértékű tárgyi eszköznek minősül.**

Az üzemeltetésre, használatra átadott eszközöket a megfelelő tárgyi eszköz számlacsoportba kell besorolni.

A **beruházások között kell kimutatni** a rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök bekerülési értékét, továbbá a már használatba vett, valamint a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével összefüggő munkák - még nem aktivált - bekerülési értékét.

Felújítás: az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló, időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll, az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak. Felújítás a korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes részeinek az eredetitől eltérő megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli. A tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor a folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei előregedtek), amely már a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti. Nem minősül felújításnak az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egyidőben való elvégzése, függetlenül a költségek nagyságától.

Karbantartásnak minősül és működési kiadásként és teljes összegben költségként kell elszámolni a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenységet (tervszerű megelőző karbantartást), a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást, az olyan munkát, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi.

A befektetett pénzügyi eszközökön belül kell kimutatni a tartós részesedéseket, a tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat. A tartós részesedések között az olyan tulajdoni részesedést jelentő befektetéseket kell kimutatni, amelyeket abból a célból szereztek, hogy tartós jövedelemre (osztalékra, kamatra) tegyenek szert, vagy befolyásolási, irányítási ellenőrzési lehetőséget érjenek el. A tartós részesedéseken belül el kell különíteni az állam jegybanki részesedéseit, a tartós részesedéseket nem pénzügyi vállalkozásokban, a tartós részesedéseket pénzügyi vállalkozásokban, a helyi önkormányzatok, nemzetiségi önkormányzatok társulásokban való részesedéseit, valamint az egyéb tartós részesedéseket. **Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok** között kell kimutatni az olyan hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, amelyek lejáratá, beváltása a mérleg fordulónapját követő költségvetési évben még nem esedékes, és azokat a mérleg fordulónapját követő költségvetési évben nem szándékoznak értékesíteni. A tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között el kell különíteni az államkötvényeket és a helyi önkormányzatok kötvényeit.

A koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök között a tulajdonosnak, tulajdonosi joggyakorló szervezetnek azokat a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközöket és azok értékhelyesbítését kell kimutatnia, amelyek üzemeltetését államháztartáson kívüli szervezetnek, személynek koncessziós szerződéssel átadta, vagy amelyekre államháztartáson kívüli szervezettel, személlyel vagyonkezelői szerződést kötött. Az átadáskor az eszköz bruttó értékét és elszámolt értékcsökkenését, értékvesztését, értékhelyesbítését a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök közé kell átvezetni. **Ha a tulajdonos a tulajdonában álló eszközre államháztartáson belüli szervezettel vagyonkezelői jogot létesített, az eszközt a mérlegében nem mutathatja ki (csak a 0-s számlaosztályban).** A 2014. január 1-jét megelőzően elkülönített mérlegtételen kimutatott **üzemeltetésre, használatra átadott eszközöket** a megfelelő tárgyi eszköz számlacsoportba kell besorolni. A koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök között el kell különíteni a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott immateriális javakat, tárgyi eszközöket és tartós részesedéseket, tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat.

A nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközök közé kell besorolni a készleteket, és az értékpapírokat. Ezek az eszközök általában a tevékenységet egy éven belül szolgálják.

A készletek közé kell felvenni a vásárolt készleteket, az átsorolt, a követelés fejében átvett készleteket, az egyéb készleteket, a befejezetlen termelést, félkész termékek értékét, és a növendék-, hízó és egyéb állatok értékét. **A vásárolt készletek** között kell kimutatni az anyagokat és az árukat. Az **anyagok** között kell kimutatni a tevékenységet legfeljebb egy évig szolgáló, de még használatba nem vett vásárolt, csere útján kapott, térítés nélkül átvett és a gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés névértéke fejében a jegyzett tőke leszállításakor átvett anyagi eszközöket. **Áruként** kell szerepeltetni az olyan értékesítési céllal beszerzett anyagi eszközöket - ideértve a betétdíjas göngyölegeket is - amelyek a beszerzés és az értékesítés között változatlan állapotban maradnak, bár értékük változhat. **A befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek** között az olyan saját előállítású anyagi eszközök költségeit kell kimutatni, amelyek az értékesítést megelőzően a termelés, feldolgozás valamely fázisában vannak, vagy amelyek feldolgozott, elkészült állapotban értékesítésre várnak.

Az **értékpapírokon belül** kell kimutatni a nem tartós részesedéseket és a forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat. A nem tartós részesedések közé kell besorolni az olyan tulajdoni részesedést jelentő befektetéseket, amelyeket egy éven belül értékesíteni szándékoznak. A forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között befektetési jegyeket, valamint az olyan hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat kell kimutatni, amelyek lejáratá, beváltása a mérleg fordulónapját követő költségvetési évben esedékes, vagy azokat a mérleg fordulónapját követő költségvetési évben értékesíteni szándékoznak. A forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között el kell különíteni a kárpótlási jegyeket, a kincstárjegyeket, az államkötvényeket, helyi önkormányzatok kötvényeit és a befektetési jegyeket.

Az eszközök közé kell besorolni az előbbieken kívül a pénzeszközöket, a követeléseket, az egyéb sajátos elszámolásokat és az aktív időbeli elhatárolásokat.

A **pénzeszközök** között kell kimutatni a lekötött bankbetéteket, a pénztárákat, csekkeket, betétkönyveket, valamint a forintszámlákat és a devizaszámlákat. A lekötött bankbetéteken belül kell kimutatni a betét elhelyezésének éven túli lejáratú forint és deviza lekötött bankbetéteket. **Év közben a lekötött bankbetétek között kell elszámolni az éven belüli lejáratú forint és deviza lekötött bankbetéteket, azonban a mérlegben ilyen jogcímen tétel nem mutatható ki (Áhsz. 49. § (1)).** A pénztárák, csekkek, betétkönyvek között kell kimutatni a forint- és valutapénztárakban kezelt készpénzt, valamint a pénzforgalmi betétkönyvekben kezelt pénzeszközöket, a csekkeket és az elektronikus pénzt. A forintszámlák és a devizaszámlák között kell a számlatulajdonosnak kimutatnia a Kincstárban és a Kincstáron kívül forintban és devizában vezetett fizetési és más bankszámlái - ideértve az Ávr. 145. § (3) bekezdése szerinti alszámlákat és a Kincstár által a társadalombiztosítási támogatásokhoz, európai uniós vagy más nemzetközi forrásból finanszírozott támogatási programokhoz vagy más lebonyolítási, fejezeti elszámolási, technikai feladatokhoz, illetve a finanszírozási bevételek és kiadások teljesítéséhez vezetett számlákat is - egyenlegét.

A **követelések** között az egységes rovatrend szerinti rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott **követeléseket** kell kimutatni mindaddig, amíg azokat pénzügyileg vagy egyéb módon nem rendezték, az Áht. 97. §-a szerint el nem engedték vagy behajthatatlan követelésként le nem írták. A követeléseket költségvetési évben esedékes követelések és költségvetési évet követően esedékes követelések, ezen belül a költségvetési bevételek kiemelt előirányzatai és finanszírozási bevételek szerinti tagolásban kell kimutatni. A követelések közé kell besorolni az **Áhsz. 48. § (8) bekezdése szerinti követelés jellegű sajátos elszámolásokat** (adott előlegek szállítóknak (áfát nem tartalmazó), foglalkoztatottaknak (illetmény-, utólagos elszámolásra), túlfizetés, más által beszédett, de más szervezetet megillető összegeket, forgótőke elszámolását, folyósított megelőlegezett tb. és családtámogatási ellátásokat, gazdasági társaság alapítása, jegyzett tőke emelése során átadott pénzeszközök és más eszközök értékét bejegyzésig, stb.) is. **Egyéb sajátos eszközoldali elszámolások** között kell elszámolni, és a mérlegben ilyen elnevezéssel kimutatni a decemberben kifizetett december havi személyi juttatásokat a költségvetési évet követő év január hónapjáig, és az utalványok, bérletek és más hasonló, készpénz-helyettesítő fizetési eszköznek nem minősülő eszközök beszerzését a foglalkoztatottak, ellátottak részére történő kiadásáig, támogatásként történő átadásáig, továbbértékesítéséig, a hiányzó, megsemmisült, érvénytelenített utalványok, bérletek, és más hasonló, készpénz-helyettesítő fizetési eszköznek nem minősülő eszközök állományból történő kivezetéséig.

Az **aktív időbeli elhatárolásokon** belül kell kimutatni az eredményszemléletű bevételek aktív időbeli elhatárolását, a költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolását és a halasztott ráfordításokat. Az **eredményszemléletű bevételek aktív időbeli elhatárolása** között az olyan járó eredményszemléletű bevételeket (pl. beszámolási időszakra járó bérleti díj, kamat) kell kimutatni, amelyek csak a mérleg fordulónapja után esedékesek, de a mérleggel lezart időszakra számolandók el. A **költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása** között a mérleg fordulónapja előtt felmerült, elszámolt olyan összegeket (pl. a következő évre előre kifizetett bérleti díj, újság előfizetés, biztosítási díj, kamat, stb.) kell kimutatni, amelyek költségként, ráfordításként csak a mérleg fordulónapját követő időszakra számolhatók el. **Halasztott ráfordításként** kell kimutatni az ellentételezés nélküli tartozásátvállalás során - a tartozásátvállalás beszámolási időszakában - a véglegesen átvállalt és pénzügyileg nem rendezett kötelezettség egyéb ráfordításként elszámolt megállapodás szerinti összegét. Az elhatárolást az átvállalt kötelezettségnek a megállapodás szerinti pénzügyi rendezésekor, a teljesítésnek megfelelően kell az egyéb ráfordításokkal szemben megszüntetni.

A **források** között kell kimutatni a saját tőkét, a kötelezettségeket, a kincstári számlavezetéssel kapcsolatos elszámolásokat és a passzív időbeli elhatárolásokat.

A **saját tőkén belül** kell kimutatni a nemzeti vagyon induláskori értékét, a nemzeti vagyon változásait, az egyéb eszközök induláskori értékét és változásait, a felhalmozott eredményt, az eszközök értékhelyesbítésének forrását és a mérleg szerinti eredményt.

A **nemzeti vagyon induláskori értékeként** a 2014. január 1-jén meglévő, a nemzeti vagyonba tartozó eszközök bekerülési értékének forrását kell kimutatni. Ez a mérlegsor csak az Áhsz. 49/A-49/B. § szerinti esetben, vagy törvény, kormányrendelet, miniszteri rendelet előírása alapján változhat.

A **nemzeti vagyon változásai** között a 2014. január 1-jét követően a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök Áhsz. 15. § (2)-(3a) bekezdése, az Áhsz. 16/A. § és az Áhsz. 49/A-49/B. § szerinti jogcímenek elszámolt változásait kell kimutatni.

Az **egyéb eszközök induláskori értéke és változásaiként** a 2014. január 1-jén meglévő - e rendelet 2014. január 1-jén hatályos rendelkezései szerint nem idegen - pénzeszközök forrását - ide nem értve a tulajdonosi joggyakorló szervezeteket - és a nemzeti vagyonba tartozó egyéb eszközök 49/A-49/B. § szerinti változásait kell kimutatni.

A **felhalmozott eredményként** az előző költségvetési évek felhalmozott eredményét kell kimutatni. A mérlegsor a mérlegben negatív előjellel is szerepelhet.

A **mérleg szerinti eredményt** az eredmény-kimutatásban ilyen címen kimutatott összeggel egyezően kell szerepeltetni.

A **kötelezettségek között** az egységes rovatrend szerinti rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket kell kimutatni mindaddig, amíg azokat pénzügyileg ki nem egyenlítették, el nem engedték vagy egyéb módon nem rendezték. A mérlegben a kötelezettségeket költségvetési évben esedékes kötelezettségek és költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek, ezen belül a költségvetési kiadások kiemelt előirányzatai és finanszírozási kiadások szerinti tagolásban kell kimutatni. A mérleg a kötelezettségek között tartalmazza az Áhsz. 48. § (10) bekezdése szerinti (kapott előlegeket (áfát nem tartalmazó), támogatás

továbbadása céljából a fogadó szerv számlájára folyósított összegeket, más által beszedett, de más szervet megillető összegeket letétre, megőrzésre átvett pénzeszközöket, nem véglegesen kapott pénzbiztosítékokat, stb.) **kötelezettség jellegű sajátos elszámolásokat** is.

A **passzív időbeli elhatárolásként** kell kimutatni az eredményszemléletű bevételek passzív időbeli elhatárolását, a költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolását, és a halasztott eredményszemléletű bevételeket.

Az **eredményszemléletű bevételek** passzív időbeli elhatárolása között a mérleg fordulónapja előtt a pénzügyi számvitelben elszámolt olyan eredményszemléletű bevételeket kell kimutatni, amelyek a mérleg fordulónapja utáni időszak eredményszemléletű bevételét képezik. Az eredményszemléletű bevételek passzív időbeli elhatárolása között kell kimutatni az Sztv. 44. § (2) bekezdése szerinti támogatásokat is azzal, hogy azon az egységes rovatrend B16. Egyéb működési célú támogatások bevételei államháztartáson belülről és B65. Egyéb működési célú átvett pénzeszközök rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott bevételeket kell érteni.

Sztv. 44. § (2) Passzív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett, egyéb bevételként elszámolt támogatás összegéből az üzleti évben költséggel, ráfordítással nem ellentételezett összeget. Az elhatárolást a költségek, ráfordítások tényleges felmerülésekor, illetve a támogatási szerződésben, megállapodásban foglaltak teljesülésekor kell megszüntetni.

A **költségek, ráfordítások** passzív időbeli elhatárolása között a mérleg fordulónapja előtti időszakot terhelő olyan költségeket, ráfordításokat kell kimutatni, amelyek csak a mérleg fordulónapja utáni időszakban merülnek fel (fizetendő kamat, tárgyidőszakot terhelő költségek ráfordítások pl. közműdíjak), kerülnek számlázásra.

A **halasztott eredményszemléletű bevételek** között az Sztv. 45. § (1) és (2) bekezdése szerintieket kell kimutatni azzal, hogy az Sztv. 45. § (1) bekezdés a) pontja szerinti fejlesztési célra kapott támogatáson a felhalmozási célú támogatások eredményszemléletű bevételeit kell érteni, illetve meg kell szüntetni a halasztott eredményszemléletű bevételt a támogatás visszafizetésének elszámolásakor is.

45. § (1) A passzív időbeli elhatárolások között halasztott bevételként kell kimutatni az egyéb bevételként vagy a pénzügyi műveletek bevételeként elszámolt

- a) fejlesztési célra - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett támogatás véglegesen átvett pénzeszköz összegét,
- b) elengedett, valamint a harmadik személy által átvállalt kötelezettség összegét, amennyiben az a kötelezettség terhére beszerzett eszközökhöz kapcsolódik (legfeljebb a kapcsolódó eszközök nyilvántartás szerinti értékében),
- c) térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszközök, továbbá az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközök piaci - illetve jogszabály eltérő rendelkezése esetén a jogszabály szerinti - értékét.

A támogatásonként, a véglegesen átvett pénzeszközönként, a térítés nélkül átvett eszközönként kimutatott halasztott bevételt a fejlesztés során megvalósított eszköz, az elengedett, valamint a harmadik személy által átvállalt kötelezettséghez kapcsolódó eszköz, illetve a térítés nélkül átvett eszköz (ideértve az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközöket is) Sztv. 47-51. § szerint meghatározott bekerülési értékének, illetve bekerülési értéke arányos részének költségkénti, illetve ráfordításkénti elszámolásakor

kell megszüntetni. Meg kell szüntetni a fejlesztési támogatás miatt kimutatott halasztott bevételt a támogatás visszafizetésekor is.

Az egyes eszközök, források minősítését a bizonylatokon fel kell jegyezni. A besorolások, minősítések elvégzése a **főkönyvi könyvelést végző személy feladata**, melyet a munkaköri leírásokban is fel kell tüntetni.

3.6. Értékelési módszerek, elszámolási eljárások

Gazdálkodó szervezetünk az eszközök bekerülési értékének megállapításánál, az értékcsökkenés, értékvesztés elszámolásánál és a mérlegtételek értékelésénél a következő főbb elveket alkalmazza:

A bekerülési értéket az Áhsz. 15., 16. és 16/A. §-ában foglaltak szerint kell megállapítani. Ezen túl figyelembe kell venni az Sztv. 3. § (4) bekezdésének 8. pontjában, 47. § (9) bekezdésében, 48. § (7) bekezdésében, 49. § (3)-(7) bekezdésében, 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdésében, 51. § (1)-(4) bekezdéseiben és 62. § (2) bekezdésében foglaltakat.

Abban az esetben, ha az eszköz használatba vételekor nem áll rendelkezésre a számla a bekerülési érték megállapításához, az eszköz értékének utólagos módosítása során a Sztv. 47. § (9) bekezdése szerint a bekerülési érték részét képező tételeket felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténte (legkésőbb üzembe helyezés)kor kell számításba venni a számlázott, kivetett összegben. Amennyiben az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig a számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott vagy később módosított fizetendő (kivetett) összeg közötti különbözettel a beszerzési értéket a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában akkor kell módosítani, ha a különbözet összege az adott eszköz értékét **jelentősen** módosítja.

A bekerülési érték újbóli megállapítására egyéb esetekben csak akkor van lehetőség, ha törvény vagy kormányrendelet az immateriális javak, tárgyi eszközök, koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök meghatározott körére előírja.

A mérlegtételek értékelésének általános szabályaira a Szt. 46. §-át kell alkalmazni. Ennek során az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn. Az előző üzleti év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan - legalább egy éven túl - jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül. Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat írásban dokumentálni kell.

Az eszközöket és kötelezettségeket leltározással, egyeztetéssel ellenőrizni és egyedenként értékelni kell, kivéve, ha a számviteli politikában rögzített esetekben a csoportos értékelés is megengedhető. Az egyes mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékcsökkenést, értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, a mérlegkészítés napjáig bekövetkezett és ismertté vált. A Sztv. 53-56. §-ainak alkalmazásában tartósan minősül a könyv szerinti érték és a piaci érték különbözete, ha az a múltbeli tények vagy a jövőbeni várakozások alapján legalább egy éve fennáll. A különbözet tartósan

minősül - fennállásának időtartamától függetlenül - akkor is, ha az az értékeléskor a rendelkezésre álló információk alapján véglegesnek tekinthető.

Csoportos értékelést és nyilvántartást csak az esetleg előforduló egyidejűleg beszerezett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező **készletek, kísértékű tárgyi eszközök esetén** alkalmazunk.

Az immateriális javak, tárgyi eszközök után **terv szerinti értékcsökkenést** kell elszámolni. Az értékcsökkenést nyilvántartásba vételt követően a rendeltetésszerű használatbavételtől, az üzembe helyezéstől kell elszámolni. Az üzembe helyezés időpontja az eszköz szokásos tevékenység keretében történő rendeltetésszerű hasznosításának a kezdő időpontja. Az üzembe helyezést minden esetben hitelt érdemlő módon dokumentálni kell a **jelen számviteli politikában meghatározott módon**.

Az értékcsökkenést a bekerülési (bruttó) érték - maradványérték megállapítása esetén a maradványértékkel csökkentett bekerülési érték - alapján számítva a következő leírási kulcsok alkalmazásával kell meghatározni:

- a) Kisértékű immateriális javak bekerülési értéke a beszerzést, a kísértékű tárgyi eszközök bekerülési értéke az üzembe helyezést, használatba vételt követően terv szerinti értékcsökkenésként egy összegben elszámolandó.
- b) Immateriális javak közül a vagyoni értékű jogoknál 16 %-os, vagy a tervezett használati idő alapján megállapított leírási kulcs, a szellemi termékeknél 33 %-os leírási kulcs.
- c) Gazdálkodó szervezetünk az Állsz előírásai alapján az értékcsökkenés elszámolását csak a 2014. január 1-jét követően üzembe helyezett, használatba vett eszközök után alkalmazza. Ennek alapján a tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenését a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. számú mellékletében meghatározottak szerint kell elszámolni. Az ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok terv szerinti leírási kulcsa azonos annak az ingatlanhoz a leírási kulcsával, amelyhez az adott vagyoni értékű jog kapcsolódik.
- d) A 2014. évtől beszerzésre kerülő épületeknél, épület beruházásoknál meg kell vizsgálni a műszaki paraméterek alapján hogy az adott eszköz hosszú, közép vagy rövid élettartamú szerkezettel rendelkezik-e.
- e) A 2014. január 1-jét megelőzően üzembe helyezett, használatba vett eszközöknél a még hátralévő időszakban a korábban megállapított terv szerinti értékcsökkenési leírási kulcsokkal számoljuk el az értékcsökkenést.

Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés a földterület, a telek (a bányaművelésre, veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telek kivételével), az erdő, a képzőművészeti alkotás, régészeti lelet bekerülési (beszerzési) értéke után, az üzembe nem helyezett beruházásnál, valamint a már teljesen (0-ig) leírt immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél.

Nem szabad terv szerinti értékcsökkenést elszámolni az olyan eszközöknél (kép- és hangarchívumnál, műemléki védettségű épületnél, egyéb gyűjteménynél), amely értékéből a használat során sem veszít, illetve amelynek értéke - különleges helyzetéből, egyedi mivoltából adódóan - évről évre nő.

Terv szerinti értékcsökkenést addig kell elszámolni, amíg azokat rendeltetésszerűen használják és az értékcsökkenés összege nem éri el a bruttó értéket.

Az értékcsökkenést **negyedévenként** - az éves szintű leírási kulcsok alapján, a tényleges használatnak megfelelően, időarányosan - kell elszámolni.

Gazdálkodó szervezetünknel a tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés megállapítása során, a hasznos élettartam végén várhatóan realizálható értékének megfelelő **maradványértéket** kell megállapítani. A maradványérték meghatározása a következő elvek szerint történik:

- Forgalomképtelen törzsvagyongba tartozó ingatlanok esetén: **a bekerülési érték 0 %-a**, Korlátozottan forgalomképtelen törzsvagyongba tartozó ingatlanok esetén: **a bekerülési érték 0 %-a**,
- Üzleti vagyongba tartozó ingatlanok esetén: **a bekerülési érték 5 %-a**,
- 25 millió Ft bekerülési érték feletti gépek, berendezések, felszerelések, járművek: **a bekerülési érték 3 %-a**,
- A 25 millió Ft bekerülési érték alatti gépek, berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése megállapítása során **nem lehet maradványértéket meghatározni** (Áhsz. 17. § (4) bek.),
- Nem kell a maradványértéket a terv szerinti értékcsökkenés elszámolásánál figyelembe venni, ha annak értéke nem jelentős. **Nem minősül a maradványérték jelentősnek, ha a bekerülési érték után %-osan meghatározott összeg a 1.000.000 Ft-ot nem éri el.**

A maradványérték megállapítását az eszközök besorolását, minősítését végző **főkönyvi könyvelést ellátó személy végzi.**

A terv szerinti értékcsökkenés elszámolásának részletes szabályait az **Értékelési szabályzat** tartalmazza.

Az immateriális javaknál, a tárgyi eszközöknél terven felüli értékcsökkenést a Sztv. 53. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti esetekben kell elszámolni:

- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az a tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan,
- a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan, vagy egyáltalán nem érvényesíthető.

Az államháztartás szervezeteinek a Sztv.-ben meghatározott eszközök (gazdasági társaságban lévő részesedések, értékpapírok, készletek, követelések, a nem Kincstárban vezetett pénzeszköz számláknál) értékvesztést kell elszámolni az alábbi főbb elvek figyelembe vételével:

- Az értékvesztés elszámolására a Sztv. 54-56. §-át az Áhsz.18. § (2)-(7) bekezdésében foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.
- Az értékvesztést akkor kell elszámolni, ha az egyes eszközök könyv szerinti értéke és mérlegkészítéskori piaci értéke közötti különbség veszteségjellegű, tartósan mutatkozik és jelentős összegű.
- A nemzeti vagyongba tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök között kimutatott részesedések, értékpapírok, készletek és követelések értékvesztésének elszámolása során akkor kell a különbséget jelentős összegűnek tekinteni, **ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át, de legalább a százezer forintot.**

- A hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírok piaci értékének meghatározásakor figyelembe kell venni, hogy a hitelkockázati **szempontból kockázatmentesnek minősített**, a kormány vagy a jegybank által kibocsátott, illetve tőkére és hozamra vonatkozóan garantált befektetési célú, lejáratig tartott, **kamatozó, illetve diszkont értékpapírok esetében értékvesztés elszámolását nem kell alkalmazni a bekerülési érték azon része után, amely a lejáratkor megtérül.**
- Ha előbbi eszközök mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a könyv szerinti értéke, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával az eszköz könyv szerinti értéke nem haladhatja meg az eredeti bekerülési értékét. **Jelentősnek akkor kell tekinteni az eltérést, ha a piaci érték 10%-kal, de legalább 100.000 Ft-tal meghaladja a könyv szerinti értéket.**
- A Sztv. 53-56. §-ainak alkalmazásában **tartósnak minősül** a könyv szerinti érték és a piaci érték különbözete, ha az a múltbeli tények vagy a jövőbeni várakozások alapján **legalább egy évig fennáll.** A különbözet tartósnak minősül - fennállásának időtartamától függetlenül - akkor is, ha az az értékeléskor a rendelkezésre álló információk alapján véglegesnek tekinthető.
- A vevőnként, az adósonként **kisösszegű követelések** könyvvitelben elkülönített csoportjaira a vevők, az adósok együttes minősítése alapján az értékvesztés összegét **ezen követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában határozzuk meg** (Sztv. 55. § (2) bek.). Kis összegű követelésnek a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott értékhatár alatti követelést kell érteni (2020. évben: 100.000 Ft alatti követelés)
- Az egyéb előbb nem említett követelések minősítését **egyedileg** minden évben el kell végezni, melynek szempontjait az Értékelési szabályzat tartalmazza.
- A követelések működési célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről, követelések felhalmozási célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről, és a Kincstárnál vezetett fizetési számlák után értékvesztés nem számolható el.
- A követelések után az értékvesztést csak akkor kell elszámolni, ha a mérlegfordulónapján fennálló követelést a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezték. Az értékvesztés elszámolását és annak visszairását a költségvetési év mérlegfordulónapjára - az egyszerűsített értékelési eljárással megállapított követeléseket kivételével - vonatkozó értékelés keretében kell végrehajtani.

Az értékvesztésszámolásának részletes szabályait az **Értékelési szabályzat** rögzíti.

Behajthatatlan követelés

A 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet. 1 § (1) bekezdés 1. pont a) alpontja alapján **behajthatatlan követelés** „a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 3. § (4) bekezdés 10. pont a) - g) alpontja szerinti követelés azzal az eltéréssel, hogy nem tekinthető behajthatatlannak a követelés, ha a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik.

A Sztv.3. § (4) bekezdés 10. pontja szerint behajthatatlan követelés: az a követelés,

- a) amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi (amennyiben a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik, az óvatosság elvéből következően a behajthatatlanság - nemleges foglalási jegyzőkönyv alapján - vélelmezhető),

- b) amelyet a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az önkormányzatok adósságrendezerési eljárása során egyezségi megállapodás keretében elengedett,
- c) amelyre a felszámoló által adott írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint nincs fedezet,
- d) amelyre a felszámolás, az adósságrendezerési eljárás befejezésekor a vagyonselosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet,
- e) amelyet eredményesen nem lehet érvényesíteni, amelynél a fizetési meghagyásos eljárással, a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével (a fizetési meghagyásos eljárás, a végrehajtás veszteséget eredményez vagy növeli a veszteséget), amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása „igazoltan” nem járt eredménnyel,
- f) amelyet bíróság előtt érvényesíteni nem lehet,
- g) amely a hatályos jogszabályok alapján elévült,

A behajthatatlan követelést kimutatni nem lehet, a behajthatatlan követelés leírása esetén a behajthatatlanság tényét és mértékét minden esetben bizonyítani kell, ezért arról írásos dokumentumot kell készíteni! A behajthatatlan követelés leírása nem minősül a követelés elengedésének (Áhsz. 43. § (2) bek.).

Kis összegű követelés: a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott értékhatár alatti követelés. Jelenleg kis összegű követelésnek azt a követelést tekintjük, melynek összege nem haladja meg a 100.000 Ft-ot.

A készleteknél **nem alkalmazunk folyamatos mennyiségi és értékbeni nyilvántartást, illetve raktári kezelést.** A raktári kezelésbe be nem vont eszközök (azonnal felhasználásra kerülő) beszerzését a szervezetünk a számviteli politikában meghatározottak szerint költségként számolja el, az e körbe tartozó **készletekről** a továbbiakban analitikus nyilvántartást kell vezetni.

3.7. Általános költségek, valamint általános kiadások és bevételek tevékenységekre történő felosztásának módja, a felosztáshoz alkalmazott mutatók, vetítési alapok

Az Áhsz. 46. § (3) bekezdése szerint a 6-7. számlaosztály vezetői információs igények kielégítésére, ezen belül elsősorban a szervezeti egységek elszámolására, költséggazdálkodás, önköltségszámítás sajátos rendszerének kialakítására használható.

A felmerüléskor közvetlenül tevékenységekre terhelhető (elszámolható) költségeket a 7. Tevékenységek költségei számlaosztályban, a közvetetten elszámolható költségeket a 6. Költséghelyek, általános költségek számlaosztályban kell elszámolni.

A 6. számlaosztályban azokat a költségeket kell könyvelni, amelyekről a felmerülésükkor csak azok felmerülési helye állapítható meg. Ezek a felmerülési helyek olyan területileg vagy fogalmi szempontból körülhatárolt, felelős vezető irányítása alatt működő szervezeti egységek, melyek több ellátandó tevékenységgel állnak kapcsolatban. **Szervezetünknel a 6. számlaosztályt nem alkalmazzuk.**

3.8. Kisértékű immateriális javak és tárgyi eszközök elszámolási módjának nyilvántartásának meghatározása.

Kisértékű immateriális javak, tárgyi eszközök a **100.000 egyedi értékét** nem meghaladó bekerülési értékű vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, tárgyi eszközök.

2014. január 1-jét követően a kísértékű vagyoni értékű jogokat, szellemi termékeket, tárgyi eszközöket **beruházásként kell elszámolni**.

A kísértékű immateriális javak bekerülési értéke a beszerzést, a kísértékű tárgyi eszközök bekerülési értéke az üzembe helyezést, használatba vételt követően terv szerinti értékcsökkenésként egy összegben elszámolandó.

A kísértékű tárgyi eszközöket a 0-ra leírt tárgyi eszközökhöz hasonlóan - az aktiválás és az egy összegű terv szerinti értékcsökkenés elszámolása után - **menyiségben és értékben is nyilván kell tartani**.

A **2014. január 1-jét megelőzően használatba vett** kísértékű vagyoni értékű jogokról, szellemi termékekről, tárgyi eszközökről az eszközök azonosítására és elszámoltatásra alkalmas **korábban felfektetett mennyiségi nyilvántartást** kell vezetni.

3.9. A mérlegben, értékben nem szereplő, használt és használatban lévő immateriális javak, tárgyi eszközök, készletek leltározásának módja

Gazdálkodó szervezetünknel a mérlegben, értékben nem szereplő használt egyes eszközök a következők lehetnek:

- Nulláig leírt, de használatban lévő eszközök (nagyértékű immateriális javak, tárgyi eszközök,
- 2014. január 1-je után beszerzett és használatba adott kísértékű (a **100.000 egyedi értékét** nem meghaladó bekerülési értékű) immateriális javak, tárgyi eszközök,
- Mennyiségi nyilvántartás alá tartozó 2014. január 1-jét megelőzően használatba adott kísértékű immateriális javak, tárgyi eszközök,
- Mennyiségi nyilvántartás alá tartozó, több folyamat alatt elhasználódó használatban lévő készletek,
- Bérbevett eszközök (0-ás számlaosztályban nyilvántartott),
- Üzemeltetésre, kezelésre átvett eszközök (0-s számlaosztályban nyilvántartott)

A 0-ig leírt nagyértékű tárgyi eszközök, a bérbevett tárgyi eszközök, üzemeltetésre, kezelésre átvett eszközök leltározását mennyiségi felvétellel, szervezetünk többi tárgyi eszközéhez hasonlóan **legalább 3 évenként kell leltározni**. A 2014. január 1-jét követően beszerzett és használatba adott kísértékű immateriális javak, tárgyi eszközök és ezt megelőzően használatba adott kísértékű immateriális javak, tárgyi eszközök leltározását mennyiségi felvétellel a nyilvántartással való összehasonlítással kell 3 évenkénti gyakorisággal leltározni a Leltárkészítési és leltározási szabályzatban meghatározottak szerint.

3.10. Immateriális javak, tárgyi eszközök üzembe helyezése, dokumentálásának szabályozása

Az immateriális javak, tárgyi eszközök állománynövekedése megvalósulhat:

- más gazdálkodó szervtől, személytől történő vásárlás, beszerzés, létesítés alapján, vagy egyéb módon (térítés nélküli átvétel, követelés fejében átvétel, többlet, átsorolás, stb.),
- saját előállítás útján.

A számviteli előírások szerint értékcsökkenést az eszköz üzembe helyezését követően lehet elszámolni. Ezért az üzembe helyezést (a használatbavételt) hitelt érdemlően dokumentálni kell. Az üzembe helyezésre akkor van lehetőség, ha az eszköz rendeltetésének megfelelően működtethető és az előírt hatósági engedéllyel (pl. épületnél használatbavételi engedély) is rendelkeznek.

Az eszközök egy része üzembe helyezési eljárás nélkül üzembe helyezhető, használatba vehető (bútorok, elektromos berendezések). Ilyen esetben a használatbavétel dokumentálása egyszerűen megvalósítható, mert csak azt kell a bizonylaton rögzíteni, hogy a használatbavétel egy adott időpontban megkezdődött. E körbe tartozó eszközöknél a használatbavételt az **Állománynövekedési bizonylat** kiállításával igazoljuk, melyen az üzembe helyezés időpontját az e célra kijelölt elkülönített rovatba fel kell tüntetni.

Minden más üzembe helyezési eljárás alá vont eszköznél (különösen az építési munkáknál, üzembe helyezést igénylő berendezések esetén) az üzembe helyezést **Üzembe helyezési jegyzőkönyvben, vagy a mellékletben feltüntetett Üzembe helyezési okmányon** kell dokumentálni. Az üzembe helyezési okmány tartalmazza az eszköz pontos megnevezését, azonosító számát, az adott eszköz műszaki jellemzőit, az üzemeltető megnevezését és címét, az eszközzel együtt üzembe helyezett tartozékok részletes jegyzékét, az üzembe helyezés időpontját, az üzembe helyezéshez szükséges hatósági igazolásokat, az üzembe helyezett eszköz (bekerülési) aktivált értékét, a maradványértéket, az épület besorolását, az alkalmazandó leírási kulcsot, a tervszerinti értékcsökkenés számításának kezdő időpontját, az üzembe helyezésért felelős személy megnevezését, az állományba vételi bizonylat számát.

3.11. A beszámoló-, mérleg készítésének határideje, jóváhagyása, megküldése, valamint a beszámoló elkészítéséért való felelősség

Az önkormányzat és a hivatal az adott költségvetési évről december 31.-i fordulónappal **február 28-ig éves költségvetési beszámolót** köteles készíteni.

A mérlegkészítés időpontja a költségvetési évet követő év február 25-e, megszűnő költségvetési szerv esetén pedig a megszűnés napját követő hatvanadik nap.

A költségvetési szerv az éves költségvetési beszámolója adatait a költségvetési évet követő év február 28-ig - az Áhsz. 7. § (3) bekezdése szerinti esetben a megszűnés napját követő hatvan napon belül - a Kincstár által működtetett elektronikus adatszolgáltató rendszerbe feltölti az éves költségvetési beszámolót alátámasztó - könyvelési rendszerből előállított - teljes főkönyvi kivonattal együtt.

A költségvetési szerv a saját éves költségvetési beszámolóját a február 28-i határidő lejártát követő húsz napon belül tölti fel a Kincstár által működtetett elektronikus adatszolgáltató rendszerbe az éves költségvetési beszámolót alátámasztó - könyvelési rendszerből előállított - teljes főkönyvi kivonattal együtt.

Az irányító szerv a költségvetési szerv éves költségvetési beszámolóját **február 28-i** határidőt követő **húsz napon belül felülvizsgálja** és - annak javítása, kiegészítése szükség szerinti elrendelését követően - a Kincstár által működtetett elektronikus adatszolgáltató rendszerben jóváhagyja. A költségvetési szerv az elektronikus adatszolgáltató rendszerben jóváhagyott adattartalmú aláírt éves költségvetési beszámolóját a Kincstár általi elfogadását követő öt

napon belül megküldi az irányító szervnek, amely azt - a felülvizsgálat elvégzését igazoló személy aláírásával ellátva - a költségvetési szervnek tíz napon belül visszaküldi.

A feltöltött, szükség esetén az irányító szerv által jóváhagyott éves költségvetési beszámolókat a **Kincstár húsz napon belül felülvizsgálja**. A felülvizsgálat során a Kincstár az éves költségvetési beszámolót csak akkor fogadja el, ha az teljesíti az e rendeletben előírt alaki és tartalmi követelményeket. Ha az éves költségvetési beszámoló adataiban a Kincstár a felülvizsgálat során hibát, hiányosságot tár fel, elrendeli - legfeljebb hét munkanapos határidővel - annak javítását, kiegészítését. A határidőben nem teljesített javítás, kiegészítés esetén az adatszolgáltatás határidőben be nem nyújtott adatszolgáltatásnak minősül. A megfelelően javított, kiegészített adatszolgáltatást a Kincstár a javítás, kiegészítés feltöltését követő három munkanapon belül elfogadja.

Ha az éves költségvetési beszámoló adataiban a Kincstár a felülvizsgálat során hibát, hiányosságot tár fel, elrendeli - legfeljebb hét munkanapos határidővel - annak javítását, kiegészítését. A határidőben nem teljesített javítás, kiegészítés esetén az adatszolgáltatás határidőben be nem nyújtott adatszolgáltatásnak minősül. A megfelelően javított, kiegészített adatszolgáltatást a Kincstár a javítás, kiegészítés feltöltését követő három munkanapon belül elfogadja.

Ha a Kincstár megállapítja, hogy az éves költségvetési beszámoló adatai nem felelnek meg az Áht. 36. § (1) bekezdése szerinti gazdálkodási szabálynak, és azok a (3) bekezdés szerint nem is javíthatók, akkor az éves költségvetési beszámoló a Kincstár által működtetett elektronikus adatszolgáltató rendszerben feltölthető, és a Kincstár által elfogadható. A Kincstár általi elfogadást követő 5 munkanapon belül a Kincstár értesíti a központi alrendszer esetében az Áht. 61. § (3) bekezdése szerinti kormányzati ellenőrzési szervet, az önkormányzati alrendszer esetében az Áht. 68/B. §-a szerinti kincstári ellenőrzési egységet.

A költségvetési szervnél **a kijelölt pénzügyi ügyintéző(k)** feladatát képezi az éves költségvetési beszámoló szakszerű a számviteli törvény, valamint a vonatkozó kormányrendelet előírásainak megfelelő előkészítése, bizonylatokkal való alátámasztása.

Az éves költségvetési beszámolót az érintett szervezet vezetője és a gazdasági vezető, ennek hiányában a beszámoló elkészítéséért kijelölt felelős személy köteles aláírni. A beszámoló elkészítéséért kijelölt felelős személynek szerepelni kell a Sztv. 151. § (3) bekezdése szerinti nyilvántartások valamelyikében és rendelkezni kell a számviteli szolgáltatások ellátására jogosító engedéllyel.

Jogszámból nem írja elő az „Éves beszámoló” elnevezésű nyomtatványgarnitúra papír alapú benyújtását a Kincstárhoz, az Ávr. és az Áhsz. alapján az éves költségvetési beszámolót a Kincstár által üzemeltetett elektronikus adatszolgáltató rendszerbe (KGR K11 rendszer) kell feltölteni. A kincstári felülvizsgálat során ezért a feltöltött adatok vizsgálatát kell elvégezni, az űrlapok papíron történő bekérésére nincs lehetőség. **Természetesen az éves költségvetési beszámoló Kincstár által jóváhagyott űrlapjait ki kell nyomtatni és aláírva - költségvetési szervek esetén az irányító szerv aláírásával is ellátva - egy példányban helyben meg kell őrizni a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 169. § (1) bekezdése - amelynek alkalmazását az Áhsz. 52. §-a rendeli el - szerint (legalább 8 évig).**

Az önkormányzat összevont (konszolidált) költségvetési beszámolóját - mely az önkormányzat és az irányítása alá tartozó költségvetési szervek beszámolóit tartalmazza - az elnök és a jegyző írja alá.

IV.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

4.§.

- (1) A szabályzat hatálya kiterjed a Somogy Vármegyei Önkormányzatra és a Somogy Vármegyei Önkormányzati Hivatalra.
- (2) A szabályzat módosításáért a gazdasági vezető felelős.
- (3) A szabályzat hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a Somogy Megyei Önkormányzat és Hivatala Számviteli politikájáról szóló 6/2020. sz. jegyzői utasítás.
- (4) Ez a Szabályzat 2023. szeptember 1. napján lép hatályba.

Kaposvár, 2023. augusztus 10.

Záradék:

A Somogy Vármegyei Önkormányzat és Hivatala Számviteli Politikájáról szóló szabályzatot a Somogy Vármegyei Közgyűlés elnöke jóváhagyta.

Kaposvár, 2023. augusztus 10.

